
NOTISER

VoF:s årsmöte

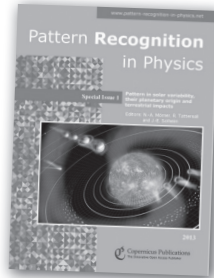
VoF (riksföreningen) höll årsmöte den 22 mars, varvid det blev en del förändringar i styrelsens sammansättning. *Martin Rundkvist* avgick som ordförande efter tre år på den posten. Ny ordförande blev *Linda Strand Lundberg*. Den nya styrelsens hela sammansättning är Linda Strand Lundberg (ordf.), Gunilla Burell (vice ordf.), Tony Ekberg (kassör), Martina Olsson, Christine Öberg, Jonas Vils, Dan Larhammar, Kjell Strömberg, Mikael Ingemyr, Pontus Böckman och Amira Roula.

JJ

Mörnersk malör

NILS-AXEL MÖRNER, docent i geologi vid Stockholms universitet, numera pensionerad, har länge gjort sig känd för sitt pseudovetenskapliga engagemang. Under senare år har det mest tagit sig uttryck i en skepsis mot gängse klimatvetenskap. Tillsammans med Sid-Ali Ouadfeul, geofysiker vid Algeriets petroleuminstitut, startade Mörner 2013 en vetenskaplig tidskrift med

namnet *Pattern Recognition in Physics*. Redan i januari 2014 beslutade förlaget, Copernicus Publications, att lägga ned tidskriften. Tidskriften hade inte alls fått den breda täckning av mönsterigenkänningsforskning som Mörner och Ouadfeul hade utlovat,

utan verkade mer inriktad på att publicera klimatvetenskapsskeptiskt material. Dessutom innehöll många artiklar, inte minst av redaktören Ouadfeul själv, oredovisad återpublicering av egna texter.

(Källa: Erik Stokstad, "Alleging 'Malpractice' with Climate Sceptic Papers, Publisher Kills Journal", news.sciencemag.org.)

JJ

NOTISER

Wikipediagrundare försvarar vetenskap

ANHÄNGARE till praktiker och teorier som saknar vetenskapligt stöd har ofta klagat över vad de upplever som diskriminering på Wikipedia. Upp-

Jimmy Wales

slagsverket håller sig med ett stort antal förhållningsregler som avgör vilka uppslagsord som kvalar in, vilken typ av källor som anses tillförlitliga, hur man uppnår balans i artiklar, och så vidare. I ett upprop initierat av *Association for Comprehensive Energy Psychology* framfördes klagomål till Jimmy Wales, en av grundarna av Wikipedia, om att artiklar om energimedicin och annan alternativmedicin

var omotiverat negativa och att Wikipedia måste låta "fair-minded referees" få övervaka artiklar inom dessa områden. Wales svar var nog inte vad undertecknarna hoppats på. Wales skrev bland annat (i min översättning): "Nej, ni måste skämta. Varje undertecknare av detta upprop måste gå tillbaka och se över sina antaganden och fundera över vad det innebär att vara ärlig, saklig och sanningsenlig. Wikipedias policies kring sådana här saker är mitt i prick och korrekta."

(Källa: <http://>

skeptools.wordpress.com/2014/03/25/)

JJ

Klassisk bok på nätet

SVEN OVE HANSSONS bok *Vetenskap och ovetenskap* kom i en första upplaga 1982 och i en andra 1995. Den har länge kunnat ges som första rekommendation till den som vill läsa om skillnaden mellan vetenskap och pseudovetenskap

NOTISER

på svenska. Den finns nu också inskannad och utlagd på nätet, med förlagets tillstånd. Den exakta adressen

är <http://home.abekth.se/~soh/VetOvet.pdf> (filen är mycket stor, ca 200 MB).

JJ

Vetenskapsfestival i Göteborg

VARJE VÅR arrangeras den stora vetenskapsfestivalen i Göteborg. Tiotusentals besökare går på hundratals föreläsningar, uppvisningar, demonstrationer och experiment av alla de slag. Allting är gratis. VoF Göteborg brukar ha med några programpunkter.

Torsdag 8 maj: Peter Olausson satt i vetenskapsrouletten. Den utgörs av det 60 meter höga Lisebergshjulet. I var och en av de 42 gondolerna sätter sig en forskare. Besökarna vet inte vem de får träffa eller vilket ämne de får

lyssna på under åkturen. Formatet liknar ingenting annat och gjorde omedelbar succé när det infördes 2011. Rouletten fick ca 300 besökare.

Fredag 9 maj: Jonathan Leman från Expo, berättade om "Antisemitism och judehat – bara hos nazister?" En

Jonathan Leman

föreläsning om antisemitismen, dess historia och många former, och framför allt om dess framgångar inom new age och "alternativrörelsen". Otippade överlappningar uppstår när konspirationsteorier av vitt skilda slag möter nynazister i frågor som vem som egentligen styr världen, vem som är den stora fienden. Publik: ca 40.

Lördag 10 maj: Dan Josefsson berättade om "Mannen som slutade ljuga". Årets folkbildare visade i en glimrande

NOTISER

Sigmund Freud

redogörelse hur det gick en illröd tråd från Sigmund Freud ända fram till sekten på Säter, som hittade på en seriemördare. Sture Bergwall fann sig plötsligt spela rollen av ett medium med en troende publik: han kunde säga i princip vad som helst, allt tolkades till det bästa. Publik: 92.

PO

Mångalet

DET FÖREFALLER vara en spridd uppfattning inom vissa yrken att månens faser skulle ha samband med vissa mänskliga aktiviteter och beteenden. Exempelvis verkar personal på akutmottagningar ibland vara övertygade

om att fler patienter kommer in vid fullmån. Ett stort antal statistiska studier har dock misslyckats med att finna några samband av det slaget. Andrew P. Billyard och medarbetare lägger nu ytterligare en negativ studie till högen. De undersökte om det fanns några statistiska samband mellan månfaser/månavstånd och de tidpunkter för blåljusutryckningar (*search and rescue incidents*) som finns registrerade i en heltäckande kanadensisk databas från 1994 och framåt. Inga korrelationer återfanns. Passande nog publicerades studien i *Journal of Articles in Support of the Null Hypothesis* (vol. 10, 2014, s. 53–74).

JJ

Punkterad akupunkturstudie

EN STUDIE publicerad i *BMC Complementary & Alternative Medicine* (vol. 13, 2013, 308) har nyligen fått en del massmedial uppmärksamhet. Försteförfattare till studien är Tina Arvidsdotter vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg. Studien har påståtts ge belägg

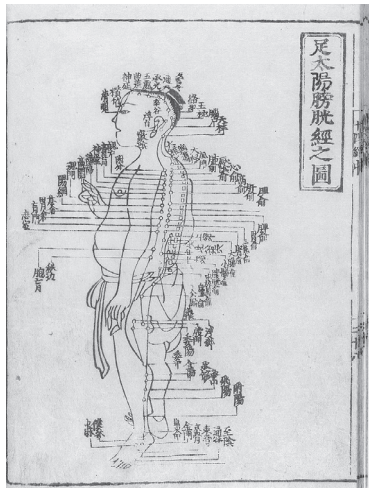
NOTISER

för akupunktorens effektivitet. Om man läser artikeln som beskriver studien framträder dock en helt annan bild.

Studien gick ut på att jämföra tre behandlingars effekt mot psykologiska besvär som oro, ångest, sömnsvårigheter med mera. De tre behandlingarna var (1) "terapeutisk akupunktur" med 45 minuters behandling en gång i veckan under åtta veckor, där akupunktören "fritt talade med patienten om hans/hennes tillstånd och föreslog olika livsstilsförändringar och avslappningsmetoder som patienten kunde öva på hemma"; (2) "integrativ behandling", som bestod i precis samma akupunktur som i (1), och med samma akupunktör, men där samtalet mellan akupunktör och patient var strukturerat som en dialog enligt "Antonovskijs salutogenetiska modell", en dialog som uppgavs vara inriktad på inre känslor, personliga relationer,

dagliga aktiviteter (diet, träning, avslappning, sovvanor) och existentiella frågor; (3) "konventionell behandling", som helt enkelt bestod i den behandling som föreskrevs vid de deltagande vårdcentralerna för respektive patient. Den konventionella behandlingen kunde alltså vara väldigt olika för olika patienter, och behövde inte alls bestå i upprepade kontakter med vården.

Man fann att graden av ångest och nedstämdhet gick ner mer i grupperna som fått

NOTISER

behandlingarna (1) eller (2) än i gruppen som fått behandling (3). Ingen skillnad framträdde mellan grupperna som fått behandling (1) respektive (2). Allt detta är förstås helt förenligt med hypotesen att ångest och nedstämdhet kan förväntas gå ned om man får tala upprepade gånger med någon som är inkännande och kan ingjuta hopp. Någonting om akupunktur säger inte studien.

JJ